

Em bé

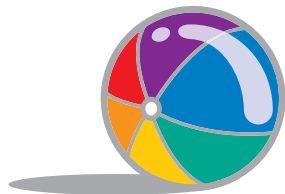
xây dựng

Mối Liên Hệ

xây dựng

Mối Liên Hệ

Ngày Hoàn Tất

1 Bé Nói Gì Đó?

2 Có Mẹ Ở Đây Với Bé Mà!

3 Ấp Ủ – Thương Yêu

4 Đối Thoại Với Bé!

5 Bạn Mới!

Tên _____

Các trò chơi này sẽ giúp bé phát triển một cái nhìn tích cực cho bản thân bé và khả năng liên hệ thuận thảo với người khác.

Ngày Hoàn Tất

6 Mừng quá! Thấy Bé Rồi!

7 Vỗ Tay! Vỗ Tay!
Cùng học cùng chơi!

8 Hình Ảnh Gia Đình

9 Ai Đến Thăm Mình Đó?

10 Chào Công Viên!
Tạm Biệt Công Viên!

★ Chúc Mừng!

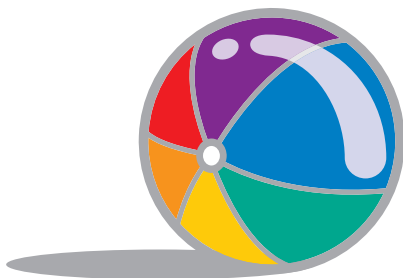
Bé Nói Gì Đó?

Khi bé bắt đầu biết gây ra tiếng động, hãy cho bé biết bạn nghe được tiếng bé, và đang lắng nghe. Hãy dùng chính cách nói của bé, để nói chuyện lại với em. Bé nói u ơ, hãy nói lại cùng một âm thanh tương tự. Khi bé phát âm thành chữ, thí dụ:

Ba, ba, ba

Hãy nói lại chữ này với bé. Sau khi lập đi lập lại với bé những chữ bé nói, hãy thử xem bé có nói lại một chữ mới, mà bạn nói với bé không.

Lập đi lập lại những tiếng động mà bé tạo ra, giúp bé hiểu bé đang được lắng nghe, và được trả lời. Nó dạy cho bé biết là bé có thể nói chuyện với bạn. Dùng chính ngôn ngữ của bé sẽ làm bé chú ý và đó chính là những bài học đối thoại đầu đời của bé.

Có Mẹ Ở Đây Với Bé Mà!

(hoặc Chị, Bố, Ông, Bà, v.v...)

Bé luôn cần sự có mặt, sự chú ý, che chở của người lớn. Vì chưa biết nói, bé sẽ gây tiếng động hoặc tỏ thái độ trên khuôn mặt để gây sự chú ý của bạn là cần được giúp đỡ. Khi nghe tiếng bé khóc lớn, hay tỏ vẻ bực bội, hãy bỏ ngang mọi việc đang làm, chạy đến với bé, ngay cả trong trường hợp bạn biết không có gì là hiểm nguy cho bé, hãy đến với bé ngay. Đôi khi bạn không đáp ứng ngay được, nhưng phần lớn, những việc bạn đang làm đều có thể tạm ngưng (như đang trả lời điện thoại, rửa chén, cho chó mèo ăn). Bé cần nương tựa nơi bạn để được chăm sóc, che chở.

Bé đang tìm hiểu để tin là điều bé cần sẽ được đáp ứng. Bé đang dọ dẫm xem bạn chính là người bé có thể nương tựa vào. Sự tin cậy giúp bé tin vào chính mình, và tin vào người khác khi lớn lên. Càng trả lời bé nhanh chóng, bé càng cảm thấy an tâm hơn và chuyện khóc nhè để gây sự chú ý cũng sẽ bớt đi.

Âu Yếm, Thương Yêu Bé

M

ỗi ngày hãy dành thì giờ âu yếm, nói chuyện, bồng ẵm, ấp ủ bé. Nếu thời tiết ấm áp, chỉ cho bé mặc tã để bé cảm thấy được bàn tay yêu thương của bạn chạm trên da em. Nhẹ nhàng xoa lưng và bóp chân tay bé. Âu yếm hôn trên má và hãy nói lời yêu thương với bé. Ru bé trên tay, ca hát, đọc truyện, hoặc nói chuyện với bé. Tạo cho bé thật nhiều dịp để trả lời. Những ấp ủ yêu thương này sẽ là nguồn an tâm thanh thần cho bé và mỗi khi bé nhớ đến bạn, bé nhìn thấy sự diệu hiền và yêu thương.

Bé cần được nâng niu, bồng bế mỗi ngày. Những cử chỉ yêu thương này giúp bé đặt niềm tin những người thương yêu bé và giúp bé nhận thức được cơ thể của chính bé nhiều. Nói chuyện là cách tự nhiên nhất giúp bé phát liên hệ người với người.

3

ĐỐI THOẠI VỚI BÉ!

Hãy chỉ cho bé những dấu hiệu riêng của bé, và dạy bé cách trả lời câu hỏi bằng cách ra dấu.

Thí dụ, hãy hỏi bé:

Chị Quyên lớn bằng nào?

Rồi trả lời:

Chị lớn thiệt là lớn luôn!

Và đưa cả hai tay lên trời. Hãy hỏi lại câu hỏi trên, giúp bé đưa hai tay lên đầu như bạn vừa làm. Sau vài lần tương tự, bé biết trả lời bằng tay khi bạn hỏi cùng câu hỏi lại. Bạn có thể tự đặt ra nhiều cách ra dấu khác, như:

Bé muốn ăn nữa.

Thôi! No bụng rồi!

Không! Cám ơn!

Nếu có dịp, thay vì tự đặt cách ra dấu, bạn có thể học ngôn ngữ ra dấu quốc tế (signs language) cùng với bé.

Bé cảm thấy tự tin hơn vì hiểu rằng bé có thể đối thoại với bạn và truyền đạt ý muốn và cảm xúc của bé.

Bạn Mới!

Từ ba tháng tuổi trở đi, nếu các em đều khỏe mạnh, bạn có thể rủ một em bé từ gia đình bạn bè hay họ hàng cùng độ tuổi với con mình đến nhà chơi. Nếu bé chưa ngồi được, đặt bé và người bạn mới trên một chiếc chăn mềm trong thế đối mặt nhau hoặc nằm xấp. Để các bé nhìn và chơi với nhau một cách tự nhiên. Trong lúc đó bạn nên ngồi gần để trông chừng “tai nạn” đôi khi xảy ra như giật tóc, hoặc tò mò thò tay vào mắt nhau! Nếu bé bắt đầu biết lật hoặc bò, cứ để cho các em nhìn nhau, bò lên người nhau, hoặc đụng tay vào nhau. Bạn sẽ thấy đa số các em đều đặc biệt thích thú tò mò về tay và chân của nhau!

Em bé nào cũng thích nhìn em bé khác cũng giống như bé thích các món đồ chơi. Dần dần, những giao tiếp này sẽ trở nên nẩy nở thành một tình bạn lâu dài thật sự.

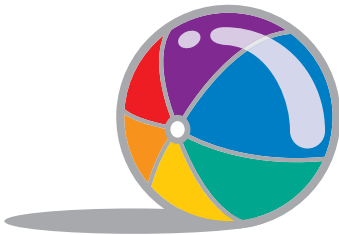

5

Mừng Quá! Thấy Bé Rồi!

Thường ngày bạn sẽ ra vào phòng của bé và đưa mắt nhìn bé nhiều lần. Lúc đó bé có thể vừa thức dậy vào buổi sáng, vừa ngủ dậy giữa ngày, hoặc bạn đi ra ngoài trở về, vừa đi làm về. Bé sẽ dò xét phản ứng của bạn khi nhìn thấy bé. Hãy tỏ nét vui mừng trên gương mặt cũng như qua giọng nói, và cho bé biết bạn vui mừng bao nhiêu khi nhìn thấy bé. Hãy cười với bé, nhìn vào mắt bé, và nói những lời yêu thương, trìu mến. Dành cho bé vài phút, chỉ hoàn toàn chú ý đến bé mà thôi. Bé sẽ thấy bạn quan trọng với bé biết bao, và bé cũng sẽ hiểu vị trí đặc biệt của bé trong lòng bạn!

Bé hiểu chính mình, qua sự thương yêu của bạn. Tình cha mẹ, con cái, gắn bó với nhau hơn, qua những cử chỉ, thái độ vui mừng của bạn khi nhìn thấy bé. Bé cũng sẽ học được cách bày tỏ tình yêu qua hành động tương tự.

Vỗ Tay! Cùng Học Cùng Chơi!

Hãy đặt bé ngồi trong lòng. Dùng những bài hát và cử chỉ bằng tay và ngón tay, tập cho bé cùng chơi. Hãy hát:

Vỗ Tay! Vỗ Tay!

Rồi vỗ hai tay bé vào nhau. Tự đặt ra bài hát vui tươi, dùng tay chuyển động theo bài hát, chẳng hạn quay hai tay bé theo vòng tròn, giả như bánh xe đang quay

Bánh xe quay nhanh nhanh

Hay cầm tay bé, xoa hai tay lên bụng em

Bụng ai tròn như ông đĩa đây!

Đặt ra các câu nói, và cử động vui tươi bằng tay tương tự. Dần dần, bé sẽ biết tự “sáng tác” ra bài hát và điệu múa mới một mình em!

Bạn có biết bạn đang dạy cho bé bài học giao tế vui tươi trong tương lai?

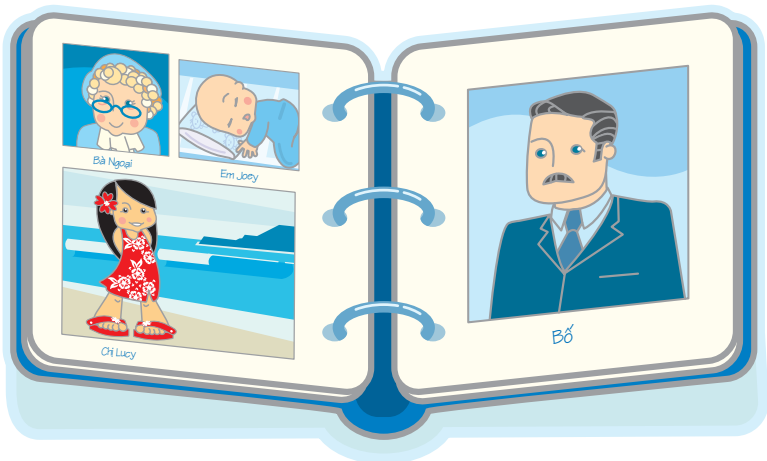
7

em bé

Hình Ảnh Gia Đình

Sau tầm hình ảnh của mọi người trong gia đình. Bỏ vào album làm sẵn, hoặc tự đóng lấy album theo ý bạn. Viết bên ngoài hàng chữ: Gia Đình Tôi. Dưới mỗi bức hình, viết tên của người trong hình. Cùng xem album hình gia đình với bé, chỉ tay vào từng người, cho bé biết người trong hình tên gì, là ai. Bé sẽ thích thú nhìn hình của những người mà bé đã biết mặt, và sẽ quen thuộc với những khuôn mặt bé ít được thấy hơn. Album gia đình sẽ là một trong những cuốn sách bé thích nhất. Khi bé lớn hơn, bạn có thể kể cho bé câu chuyện của từng người trong album này.

Tập ảnh “Gia Đình Tôi” giúp bé biết tên, biết mặt từng người trong nhà. Bé bắt đầu hiểu ý nghĩa thế nào là một “gia đình.” Bạn cũng có thể bỏ hình của những người bạn thân, thường lui tới, những người quan trọng trong đời của bạn và bé.

Ai Đến Thăm Mình Đó?

Có khách đến nhà luôn luôn là một dịp quan trọng với bé. Nhiều trẻ em thích được có khách đến nhà, trong khi nhiều em khác lại sợ sự thay đổi những thói quen thường ngày! Khi biết có khách đến, hãy sửa soạn cho bé khỏi ngỡ ngàng. Vài ngày trước, bạn có thể nhắc nhở bé vài lần như sau:

**Đì Thu đến chơi với mình ngày mai đó!, hay
Ngày mai con ngủ dậy, đì Thu ở đây rồi.**

Khi khách sắp đến, hãy bế bé nhìn ra cửa sổ, hay đứng đợi ở trước nhà. Khi thấy xe đến, hay thấy khách đang đi bọ vào sân nhà, hãy nói:

Mẹ thấy đì Thu rồi. Bé thấy chưa?

Chỉ cho bé thấy ai đang đi đến, cho bé có dịp nhìn thấy mặt khách. Nếu bé chưa bao giờ gặp mặt, đừng ép bé đến gần ngay. Em bé thường sợ người lạ. Để bé tự làm quen với khách. Bé sẽ tự biết cách đến gần người này nếu em cảm thấy yên tâm. Bạn cũng có thể giúp bằng cách đưa cho khách cầm một món đồ chơi mà bé yêu thích, để tạo dịp cho bé đến gần. Hãy nhớ, mỗi đứa trẻ đều cần một khoảng thời gian riêng, để làm quen với người lạ. Nếu bạn hiểu và tôn trọng thời gian chờ đợi này, bé sẽ vui thích được đón những người khách mới trong tương lai.

Bé đang học cách làm quen với người lạ, cách cư xử với khách. Nếu biết cẩn thận trong cách bạn sửa soạn đón tiếp khách đến, bé sẽ cảm thấy yên tâm, biết tự tin trước khách lạ.

Chào Công Viên! Tạm Biệt Công Viên!

Em bé thường mê chơi! Nhiều khi thích quá, bé không muốn ngừng! Chẳng hạn như khi đi công viên, hoặc chơi làm nhà, bé say mê, và không thể chấm dứt trò chơi, hoặc không muốn về nhà, không muốn đi ngủ! Bé có thể khóc ré lên, đòi ở lại công viên, hoặc không chịu cất đồ chơi đi ngủ. Giúp bé hiểu mọi việc đều phải có lúc chấm dứt, bằng cách tập mở lời chào mỗi khi bắt đầu, và nói tạm biệt khi kết thúc. Thí dụ, hãy nói:

Chào công viên! hay

Chào các khối gạch làm nhà nha!

Hãy nói lời chào đến mọi thứ trong công viên, như:

Chào xích đu, chào cầu tuột, chào hoa vàng, chào cỏ xanh!

Nếu bé chơi với những khối gạch xây nhà chẳng hạn, hãy nói:

Chào viên gạch đỏ, chào mái ngói xanh, chào cầu thang tím

Khi muốn chấm dứt, hãy nói tạm biệt mọi thứ, tương tự như lúc bé chào khi mới đến công viên, hoặc khi bắt đầu trò chơi làm nhà. Bé sẽ hiểu cuộc đi chơi công viên, hoặc trò chơi làm nhà đã chấm dứt và sẽ chuyển đổi qua chuyện khác.

Bé đang học cách chuyển đổi từ một hoạt động này sang hoạt động khác một cách vui tươi.

Ghi chú